

Οικονομική ανάλυση της υγείας και πολιτική υγείας

Διδάσκουσα: Μαρία Ράικου

Περιγραφή του μαθήματος και σκοπός

Σκοπός της θεματικής ενότητας είναι να εισάγει τους φοιτητές στην οικονομική ανάλυση όπως αυτή εφαρμόζεται στον τομέα της υγείας ως εργαλείο στη λήψη αποφάσεων και στην κατανομή των πόρων στον τομέα της υγείας. Η ενότητα καλύπτει τη βασική θεωρία της διαχείρισης του κινδύνου και της ασφάλισης, αναλύει συγκεκριμένα ζητήματα της παροχής και της χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας και διερευνά τις προκλήσεις των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της υγείας. Όλες οι έννοιες στις οποίες βασίζεται η ανάπτυξη των θεμάτων της ενότητας θα συζητηθούν κατά τη διάρκεια των διαλέξεων και η παρακολούθηση του μαθήματος γίνεται χωρίς προαπαιτούμενα εκτός από τη γνώση βασικών εννοιών μικροοικονομικής η οποία θεωρείται δεδομένη.

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στην οικονομική ανάλυση της υγείας και την πολιτική υγείας. Αναλύονται τα οικονομικά ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλιση και την πληροφόρηση, τον ανταγωνισμό και την επιλογή, και με την ισότητα και την αποτελεσματικότητα στην παροχή των υπηρεσιών υγείας. Γίνεται επίσης ανάλυση της οργάνωσης του συστήματος υγείας και της επίδρασης των διάφορων μορφών οργάνωσης στα ζητήματα αυτά όπως επίσης και ανάλυση των μεθόδων οικονομικής αξιολόγησης τεχνολογιών υγείας. Τα θέματα της ενότητας θα συζητηθούν σε θεωρητικό επίπεδο και σε επίπεδο εφαρμογών. Ο κύριος σκοπός του μαθήματος είναι να παρέχει βασική κατανόηση των ζητημάτων που προκύπτουν στη μεταρρύθμιση και τη χρηματοδότηση του τομέα της υγείας και την οργάνωση των συστημάτων υγείας.

Στόχοι του μαθήματος

1. Να παρέχει ένα τρόπο σκέψης με στόχο την κατανόηση του μηχανισμού της παραγωγής των υπηρεσιών υγείας, της ζήτησης και της παροχής της φροντίδας υγείας και της ασφάλισης υγείας.
2. Να παρέχει κατανόηση των αρχών της οικονομικής που βρίσκουν εφαρμογή στη διαμόρφωση της πολιτικής υγείας.
3. Να παρέχει έναν αναλυτικό τρόπο σκέψης με στόχο την κριτική αξιολόγηση των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της υγείας.
4. Να αναδειξεί τη χρησιμότητα των αρχών οικονομικής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων δεδομένων των προκλήσεων της καινοτομίας στον τομέα της υγείας.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση γίνεται βάσει δύο στοιχείων: μιας γραπτής εργασίας που αντιστοιχεί στο 30% της τελικής βαθμολογίας και της γραπτής εξέτασης που αντιστοιχεί στο 70% της τελικής βαθμολογίας.

Διδακτικό υλικό

Main Textbook: *The Economics of Health and Health Care*, Sherman Folland, Allen C. Goodman, and Miron Stano, 7th Edition, 2013, Pearson Education, Inc., publishing as Prentice Hall.

Further readings

Οι διδακτικές σημειώσεις του διδάσκοντα θα είναι διαθέσιμες στο δικτυακό τόπο e-class του μαθήματος, ως συμπληρωματικό υλικό.

Books

Selected chapters in *The Handbook of Health Economics* edited by A. Culyer and J. Newhouse, Amsterdam, North Holland, 2000 Elsevier Science (available online: <http://www.sciencedirect.com/science/handbooks/15740064/>)

Drummond, M, Sculpher, M, Torrance, G, O'Brien, B, Stoddart G, 2005. *Methods for the Economic Evaluation of Health Care Programmes*, Third Edition, Oxford University Press

An earlier edition is also available in Greek: Drummond M, O'Brien B, Stoddart G, Torrance G, 2002. *Μέθοδοι οικονομικής αξιολόγησης των προγραμμάτων υγείας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Drummond M, McGuire A., 2001. *Economic evaluation in health care: Merging theory with practice*. Oxford University Press.

Articles

Arrow, K., 1963. Uncertainty and the welfare economics of medical care. *American Economic Review*, 53(5), 941-973

Besley, T., 1989. The demand for health care and health insurance, *Oxford Review of Economic Policy*, 5 (1), 21-33

Broome, J., 1993. Qalys. *Journal of Public Economics*; 50:149-167.

Culyer, A., 1989. The normative economics of health care finance and provision, *Oxford Review of Economic Policy*, 5, 34-58

Dolan, P., 1997. Modeling Valuations for EuroQol Health States. *Medical Care*, 35(11): 1095-1108.

Dolan, P., Gudex, C., Kind, P., Williams, A., 1996. Valuing health states: A comparison of methods. *Journal of Health Economics*; 15: 209-231.

Ellis, R., and McGuire, T., 1993. Supply-side and demand-side cost sharing in health care, *The Journal of Economic Perspectives*, Vol. 7, pp. 135-151.

Johannesson, M., Jonsson, B., Karlsson, G., 1996. Outcome measurement in economic evaluation. *Health Economics*; 5: 279-296.

McGuire, A., Fenn, P. and Mayhew, K., 1989. The assessment: the economics of health care, *Oxford Review of Economic Policy*, 5 (1), 1-20

Nyman, J, 1999. The economics of moral hazard revisited, *Journal of Health Economics*, 18, 811-824

Pauly, M., 1968. The economics of moral hazard, *American Economic Review*, 58(3), 531-537

Robinson, R., 1993. Series of articles on Economic Evaluation in the *British Medical Journal*, 1993, vol 307, pp670-673,726-728,793-795,859-862, 924-926, 994-996.

Torrance, G., 1986. Measurement of health state utilities for economic appraisal. A review. *Journal of Health Economics*; 5: 1-30.

Πρόγραμμα διαλέξεων

Εβδομάδα 1

- Overview – Δαπάνες υγείας και εισαγωγή στις αγορές
- Η υγεία ως αγαθό

Εβδομάδα 2

- Αποτυχίες της αγοράς
- Αποτυχίες της αγοράς στην παροχή των υπηρεσιών υγείας

Εβδομάδα 3

- Η θεωρία της ασφάλισης
- Αποτυχίες της αγοράς στην παροχή της ασφάλισης υγείας

Εβδομάδα 4

- Συγκράτηση του κόστους – Κίνητρα, ρύθμιση, και διαχειριζόμενη φροντίδα υγείας (Managed Care)
- Αποζημίωση και συμβάσεις στην παροχή υπηρεσιών υγείας
- Σχέσεις εκπροσώπησης στην υγεία

Εβδομάδα 5

- Οικονομική αξιολόγηση στις υπηρεσίες υγείας
- Τύποι οικονομικής αξιολόγησης προγραμμάτων υγείας – Ανάλυση ελαχιστοποίησης κόστους, ανάλυση κόστους-αποτελεσματικότητας, ανάλυση κόστους-χρησιμότητας, ανάλυση κόστους-οφέλους

Εβδομάδα 6

- Οριακή ανάλυση, ανάλυση ευαισθησίας, προεξόφληση
- Ποιοτικά σταθμισμένα έτη ζωής (QALYs), Ενδεχόμενη αποτίμηση

Εβδομάδα 7

- Ανάλυση αποφάσεων στην οικονομική αξιολόγηση υπηρεσιών υγείας
- Δέντρα αποφάσεων, υποδείγματα Markov

Εβδομάδα 8

- Χρήση κλινικών δεδομένων στην οικονομική αξιολόγηση των υπηρεσιών υγείας
- Κλινικές δοκιμές (σχεδιασμός, συλλογή δεδομένων, χρήση δεδομένων στην οικονομική αξιολόγηση)

Εβδομάδα 9

- Στατιστικές μέθοδοι στην οικονομική αξιολόγηση των υπηρεσιών υγείας
- Γραμμική παλινδρόμηση, λογαριθμική παλινδρόμηση, ανάλυση επιβίωσης, ανάλυση αβεβαιότητας

Εβδομάδα 10

- Αποδοτικότητα και ισότητα
- Ερμηνεία, ανάλυση πολιτικής και σύνοψη